

Kırsal Kimlik Değerlerinin Tespiti ile Kalkınma Odaklı Stratejilerin Belirlenmesi: Edirne İli Keşan İlçesi Gökçetepe Köyü Örneği

Nilay Mısırlı¹, Tuğba Kiper ^{*1}, Aslı Korkut¹

¹ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Tekirdağ, Türkiye

Öz

Bu çalışmada; kırsal bir yerleşim olan Edirne İli Keşan İlçesi Gökçetepe Köyü'nün doğal, yapay ve sosyo-kültürel kimlik değerlerinin tespit edilerek, yerinde kalkınmalarına yönelik çeşitli stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, konu ve alanla ilgili literatür araştırmalarından, resmî kurumlardan elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Yerinde arazi tespit çalışmaları, yerel halk ile yapılan sözlü görüşmeler ve görsel izlenimlere yönelik fotoğraflama yapılmıştır. Çalışma kapsamında örnek alana ilişkin; ulaşım paftası, yapı-işlev analizi, kat analizi, odak noktaları analizi ile doğal, yapay ve sosyo-kültürel kırsal kimlik bileşenleri envanterleri hazırlanarak mevcut durum analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda alana ilişkin güçlü ve zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler (Swot Analizi) belirlenmiştir. Sonuç olarak, elde edilen tüm veriler, hazırlanan haritalar, alanın doğal ve yapay kimlik özelliklerine ilişkin kimlik kartları ve Swot analizinden elde edilen veriler kapsamında kırsal kalkınma odaklı çeşitli öneri ve stratejiler geliştirilmiştir.

Keywords: Kırsal kimlik, kimlik bileşenleri, Gökçetepe Köyü, Edirne

Determination of Development-Based Strategies through Rural Identity Values: The Case of Gökçetepe Village in Edirne-Keşan District

Abstract

In this study, it is aimed to determine the natural, artificial and socio-cultural identity values of Gökçetepe Village, which is a rural settlement in Keşan, Edirne, and to develop various strategies for their on-site development. For this purpose, the data related to the field study are obtained from the official institutions and the literature. In the study on-site land surveys, interviews with local people were done and also photographs on visual impressions were taken. Within the scope of the study, the present situation of the field, the findings of transportation information, the structure-function analysis, the number of stories analysis, the focus points analysis, and prepared to natural, artificial and socio-cultural rural identity components inventories are analysed. In accordance with the findings, strengths, weaknesses, opportunities and threats (Swot Analysis) are determined. As a result, rural development suggestions and strategies have been developed according to findings, prepared maps, ID cards on natural and artificial identity characteristics of the field and the data from Swot analysis.

Keywords: Rural identity, identity components, Gökçetepe Village, Edirne

1. Giriş

Geçmişten günümüze kırsal alanlarda, özellikle kentleşmenin etkisi ile birlikte ekonomik, sosyal ve mekânsal yapıda çeşitli değişimler yaşanmıştır. Bu süreçte kırsal alanlar, nüfusun azaldığı, özgün doğal ve kültürel peyzaj dokusunun zayıfladığı ve çeşitli kamu hizmetlerinin yetersiz kaldığı yerleşimlere dönüşmüşlerdir. Zaman içerisinde yaşanan değişim ve dönüşümler, kırsal alanda kalkınmaya yönelik çözüm arayışlarına neden olmuştur. Başlangıçta, kırsal yerleşim karakterinin göz ardı edildiği, tarım odaklı, bütüncül olmayan ekonomik yönü ağır basan yaklaşımlarla çeşitli plan ve politikalar üretilmiştir. Ancak bu tür yaklaşımlarla üretilen stratejiler, kırsal alanlarda hedeflenen/beklenen gelişmeyi sağlayamamıştır. Bunun sonucu kırsal alanların, sosyal, kültürel, yönetsel, çevresel ve mekânsal bileşenleri ile birlikte ele alınması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu kapsamda, özellikle Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ile birlikte; kırsal yerleşim karakterini dikkate alan, ekolojik, sosyal, mekânsal ve ekonomik açıdan sürdürülebilir kalkınma yaklaşımları benimsenmiştir (İyimaya, 2013; Özcan ve Akci, 2016; Yenigül, 2017; Kut Görgün ve Yörür, 2018).

Sekizinci Beş yıllık Kalkınma Planı'nda kırsal alan; kentsel alanların dışında kalan, ekonomik etkinliklerin ağırlıklı doğal üretim kaynakların kullanılması ve değerlendirilmesine dayandırıldığı, yaşam koşullarının büyük ölçüde gelenek ve göreneklere göre biçimlendiği, yüz yüze ilişkilerin göreceli olarak daha yaygın olduğu, teknik ve teknolojik gelişmeler ile ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerin yavaş ve gecikmeli olarak gerçekleştiği, ortamlar olarak tanımlanmaktadır (Anonim, 2000). Kırsal alanlar, doğal ve kentsel alanlardan çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel faktörler açısından farklılık gösterir (Çetinkaya ve Uzun, 2014).

Özellikle; doğal yapısı, yerel yaşam kültürü, geleneksel sivil mimari dokusu, yöresel ürün deseni ve folklorik değerleri ile de üstün nitelik taşırlar. Bu kapsamda, özgün yerel kimlikleri ile karakteristik özellik taşıyan kırsal alanların kalkınmasına yönelik planlama çalışmaları oldukça önemli olacaktır.

Bu çalışma ile Gökçetepe örnek alanı üzerinde, kırsal alanların doğal, yapay ve sosyo-kültürel kimlik değerlerinin tespit edilerek, yerinde

kalkınmalarına yönelik çeşitli stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Kırsal Kalkınma

Kırsal alanlar, sayıca çok, alansal olarak büyük, özellikler/sorunlar açısından çok çeşitlilik göstermelerinin yanı sıra sahip oldukları doğal ve kültürel özellikler, ülke içindeki coğrafi konumları, ülke ekonomisi içindeki yerleri, kentsel odaklara yakınlıkları gibi nedenlerle farklı türde ve düzeyde baskılara ve gelişme dinamiklerine sahip alanlardır (Demirel, 2009).

Kalkınma ise; kaynakların etkin bir şekilde kullanılması, üretim hayatının geliştirilmesi, sanayileşmenin sağlanması, teknolojik ilerlemenin hızlandırılması gibi temel ekonomik konular üzerinde yoğunlaşan, bunun yanı sıra tarımsal verimliliğin artırılması, altyapı olanaklarının geliştirilmesi ve ülke insanlarının eğitim, beslenme ve sağlık sorunlarının çözüme kavuşturulması olarak tanımlanmaktadır (Tolunay ve Akyol, 2006).

Kırsal kalkınma; evrensel ölçütler, eşitlik ve denge ilkeleri ile geliştirilmiş kırsal yaşam düzeyinin oluşturulduğu, ekonomik, çevresel, toplumsal ve kültürel boyutları bulunan bir süreçtir. Kırsal toplumun ülke gelişmişliği ve refahından, yerinde kalkınarak pay alması, göçlerin azaltılması, kırsal alanlardan bütün yıl boyunca yararlanılmasıdır. Kırsal kalkınma, yalnızca tarımsal kalkınmayı değil aynı zamanda; sanayileşme, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, barınma, ulaşım gibi tüm istihdam alanlarında gelişmeyi kapsamaktadır (Anonim, 2000).

Başlangıç tarihi 19. yüzyılın başlarına dayanan "kırsal kalkınma yaklaşımları", zaman içinde teknolojik ve sosyo-ekonomik faktörler ile ortaya çıkan değişikliklerin etkisi altında farklılıklar yaşamıştır. 1960'larda "modernizasyon", 1970'lerde "devlet müdahaleleri", 1980'lerde "serbest pazar" ve 1990'larda "katılım ve yetkilendirme" gibi kavramlar ile tanımlanan farklılıklar ortaya çıkmıştır (Gülçubuk vd., 2010). Bu kapsamda; kırsal kalkınma adına Türkiye'de gerçekleştirilen ilk çalışma Köy Kanunu olmuştur. 1924 yılında yürürlüğe giren 442 sayılı Köy Kanunu ile köylere hukuki bir kişilik tanınarak köylerin idari yapısı ve köylerde görülecek hizmetler belirlenmiştir. Bu yasayı takiben planlı kalkınma dönemlerinde kırsal alanlara ilişkin, toplum kalkınması, örnek köy, çok yönlü kırsal alan planlaması, merkez köyler, köy-kent gibi farklı modeller geliştirilmiştir (Anonim, 2006). Ancak geliştirilen tüm bu yaklaşımlarda kırsal alanlarda hedeflenen/beklenen gelişme sağlanamamıştır. Bu noktada, kırsal kalkınmada, kırsal ekonominin, hızla değişen pazarlarda rekabet gücü kazanabilmesi için tarımsal verimliliği

---

*Sorumlu Yazar : Tuğba KİPER, Prof. Dr.,

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi,

Güzel San. Tas. ve Mim. Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Tel: 0282 2502924 Fax: 0282 2509926

e-mail: tkiper@nku.edu.tr

sağlamanın yanı sıra, karşılaştırmalı üstünlüklerinin olduğu alanlarda, yerel ayırt edici özelliklerinin belirlendiği, doğal ve kültürel varlıkların korunmasını esas alan, kırsal toplumun yaşam koşullarının sürdürülebilir kılınmasını sağlayan, katılımcılık esasına dayalı yaklaşımlar geliştirilmiştir. Özellikle "yerelleşme, yerel toplulukları yerinde güçlendirme, kalkınma süreçlerine tüm paydaşların katılımı" gibi arayışlar kırsal kalkınma yaklaşımlarına etki etmiştir (Gülçubuk vd., 2018). Bütün bu yaklaşımların ortak noktasında da planlama, uygulama, yönetim çalışmaları yer almıştır. Kiper ve Arslan, (2007)'nin da belirttikleri gibi; başarılı bir kırsal kalkınma doğru ve yerinde yapılacak planlamalar ile gerçekleşebilmektedir. Bu kapsamda potansiyel belirleme çalışmaları ile yapılan planlamalar; o alanın var olan günümüzde etkisini yitirmiş veya potansiyeli olup değerlendirilmemiş yönlerin ortaya çıkarılarak ve doğru mekânların seçilmesi için önemlidir (Kiper ve Arslan, 2007).

Kırsal Kimlik Kavramı

Genel olarak kimlik kavramı, canlılar ya da nesnelere için ayırt edici, farklılığı yaratan özellikler olarak tanımlanırken, diğer yandan benzerine göre sahip olunan ayırt edici özellikleri ortaya koyarak benzerler arasında kıyaslamayı sağlamaktadır (Ulu ve Karakoç, 2004).

Kırsal yerleşimlerin her biri kendilerine özgün sahip oldukları dinamikleri ile birbirinden farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkları yansıtan en önemli gösterge yerleşimlerin özgün peyzaj kimlikleri olarak belirtilmektedir (Erdem, 2012). Kırsal peyzajın manzara güzelliğinin hem kentsel hem de kırsal sakinler için önemli bir anlamı vardır ve peyzajın korunması ve "nadir güzel" olduğu düşünülen yerlerin korunması bakımından önemli bir rol oynamıştır (Benliay vd., 2015).

Peyzaj kimliği her kırsal yerleşim için değişkenlik göstermekle birlikte, kırsal yerleşimlerin geçmişten günümüze kadar süregelen, yaptırım gücü olan kültürel alışkanlıklar, mimari kalıntılar, bilgi, töre ve davranışlar gibi ortak temel kavramlara sahiptir. Peyzaj özelliklerinin bilinmesi ile mekânların kimlikleri oluşturulabilecek ve değerlendirilmesi buna göre yapılabilecektir (Köse ve Şahin, 2017).

Kırsal kimliği oluşturan öğeler, üç temel başlık altında toplanmaktadır. Bunlar (Erdem, 2012'den düzenlenerek);

Doğal kimlik bileşenleri; Topoğrafya, jeoloji, su varlığı, bitki örtüsü, yaban yaşamı, iklim,

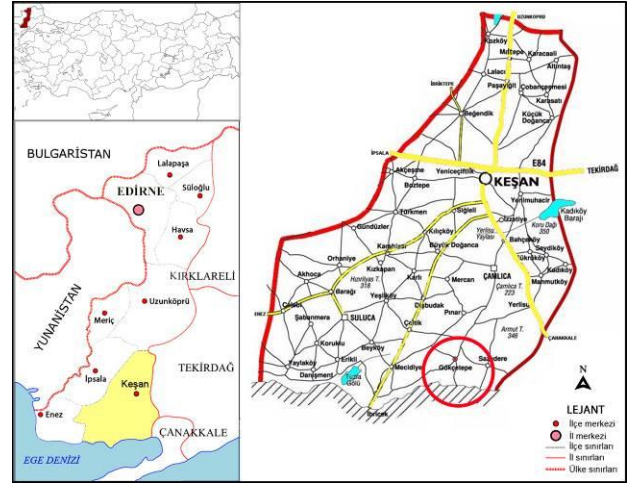
Yapay kimlik bileşenleri; Yerleşimin fiziksel yapısı, üretim peyzajı, geleneksel yapı tipi, fiziksel biçimlenişi, arazi ile ilişkisi, geleneksel yapı malzemesi, dış mekân kurgusu (sokak

dokusu, peyzaj elemanları), ulaşım/iletişim, kültürel bitki dokusu, çevresel kontrol önlemleri

Sosyo-kültürel kimlik bileşenleri; yerel ekonomik yapı, etnik-dini-köken, geleneksel yapı, yönetim politikaları, arazi yönetimi, sosyal yapı.

2. Materyal ve Yöntem

Araştırma alanı, Edirne İli Keşan İlçesine bağlı Gökçetepe Köyü olarak belirlenmiştir. 40° 39' 51,4080" Kuzey ve 26° 37' 52,6584" Doğu koordinatlarında yer alan köyün Edirne İli'ne uzaklığı 135 km, Keşan İlçe merkezine uzaklığı ise 25 km'dir (Şekil 1). Çanakkale ve Tekirdağ illeri ile çevrilidir.

Şekil 1. Gökçetepe köyü konum paftası (Orijinal)

Alan, Edirne tarihi kent merkezi kültürel özelliklerinin yanı sıra kırsal alan kimliği ile de ön plana çıkmaktadır. Saroz kıyısında yer alan Gökçetepe Köyü, tarihi geçmişi, doğal ve kültürel peyzaj özellikleri ile karakteristik bir kırsal bir yerleşim alanıdır.

Çalışmada; konu ve kapsama yönelik makale, araştırma, rapor ve internet kaynaklarından elde edilen veriler, çeşitli kurum ve kuruluşlardan temin edilen harita ve raporlar ikincil materyal olarak kullanılmıştır.

Çalışma yöntemi; çalışmanın amaç ve öneminin tanımlanması, verilerin toplanması, verilerin değerlendirilerek analizlerinin yapılması ile sonuç ve önerilerin geliştirilmesi çerçevesinde oluşturulmuştur. Çalışmada, kendine özgü doğal ve kültürel değerleri ile önem taşıyan Gökçetepe Köyü'nün kırsal kimlik öğelerinin belirlenerek, alanın kırsal kalkınmasına yönelik çeşitli stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

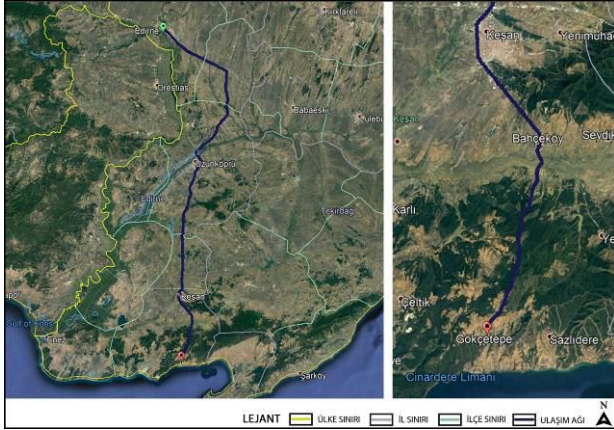
Bu aşamada konu ve alanla ilgili çeşitli kitap, makale, tez gibi yazılı kaynaklardan yararlanılarak literatür verilerinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Literatür araştırmalarının yanı sıra; araziye yönelik yerinde tespit çalışmaları, yerel halk ile yapılan sözlü görüşmeler ve fotoğraflama çalışmaları

yapılmıştır. Çalışma alanına ilişkin ulaşım paftası, yapı-işlev analizi, kat analizi, odak noktaları analizi ile doğal, yapay ve sosyo-kültürel kırsal kimlik bileşenleri envanterleri hazırlanarak mevcut durum analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda alana yönelik, güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditler Swot analizi ile ortaya konmuştur. Son aşamada, elde edilen tüm veriler, hazırlanan haritalar, alanın doğal ve yapay kimlik özelliklerine ilişkin kimlik kartlarından elde edilen veriler kapsamında kırsal kalkınma odaklı çeşitli öneri ve stratejiler geliştirilmiştir.

3. Bulgular ve Tartışma

Çalışma Alanı ve Yakın Çevresi Erişim Durumu

Gökçetepe Köyü'ne erişim, Edirne merkez ilçesinden Havsa, Uzunköprü, Keşan ilçeleri güzergâhı, Keşan ilçe merkezinden ise, İzzetiye, Bahçeköy, Çamlıca kara yolu güzergâhı üzerinden ulaşılmaktadır (Şekil 2).

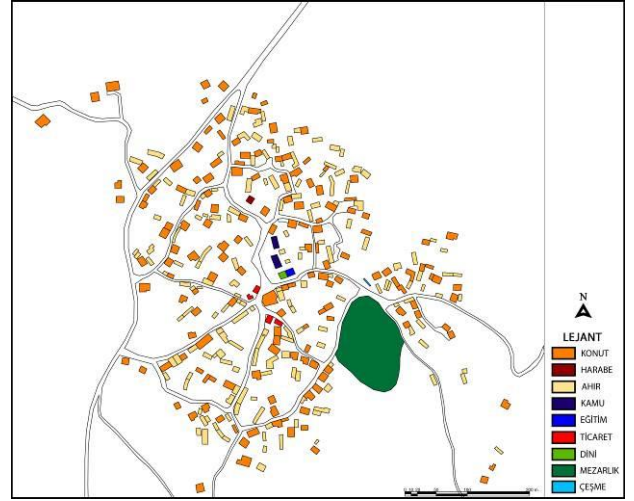
Şekil 2. Gökçetepe Köyü ulaşım paftası (Orijinal)

Çalışma Alanı ve Yakın Çevre Yerleşim Dokusu

Eski adı "Maris" olarak bilinen Gökçetepe Köyü, etnik açıdan Göçmen Köyü olarak tanımlanabilmektedir (Selvi, 2018). Deniz kıyısına yakın bir mesafede bulunan yerleşim yeri, tepe üzerine kurulmuş, toplu-kompakt bir yapıya sahiptir. Konut ve ahır yapılarının yanı sıra, 6.000 m²'lik köy meydanında yer alan muhtarlık binası, köy camisi ve işlev görmeyen okul binası bulunmaktadır (Şekil 3).

Köyde, 2 adet köy kahvesi ve 1 adet bakkal bulunmaktadır. Rum köyü zamanından günümüze ulaşan iki adet çeşme tespit edilmiştir. Bu çeşmelerden biri restore edilerek kullanılabilir durumda iken diğeri kullanılmamaktadır (Şekil 4).

Konut ve ahır-ambar-samanlık gibi yapıların ağırlıklı bulunduğu köyde kademeli bir yerleşim söz konusudur. Tek katlı konutların çoğunlukta olduğu yerleşim alanında az sayıda 2 ve 3 katlı yapılar da yer almaktadır (Şekil 5).

Şekil 3. Gökçetepe Köyü yapı-işlev analizi paftası (Orijinal)

Şekil 4. Rum yerleşimine ait köy çeşmeleri (Mısırlı,2018)

Şekil 5. Gökçetepe Köyü kat analizi paftası (Orijinal)

Rumlardan kalan konutların çoğu yıkılmış, harabe veya yok olmuş durumda olmasına rağmen halen kullanılmakta olan birkaç adet konut bulunmaktadır. Bu konutlarda, yapı malzemesi olarak taş kullanıldığı ve günümüzde özgün karakterinin korunduğu görülmektedir (Şekil 6). Bunun dışında yeni yapılan diğer yapılar betonarme olarak inşa edilmişlerdir.

Dış mekân sokak kurgusu olarak ise, dar ve kıvrımlı sokak yapılarının oluşumu mevcuttur. Bazı sokak duvarlarının geleneksel taş yapı malzemesi kullanılarak oluşturulduğu ve özgün karakterinin olduğu görülmektedir (Şekil 7). Bahçelerden oluşan yapı organizasyonu

bulunmaktadır. Köy içerisinde ve meydana ise döşeme malzemesi olarak kilit parke taş kullanılmıştır.

Şekil 6. Rum yerleşiminden günümüzde ayakta kalan konut örneği (Mısırlı,2018)

Şekil 7. Sokak oluşumları ve bahçe duvarları (Mısırlı,2018)

Köyün sahil şeridinde ikincil konut alanları yer almaktadır. Dört yüz adet ikincil konutun inşa edildiği bilinmektedir (Şekil 8). Köy nüfusu, yazın sahil şeridinin ve ikincil konutların kullanımı ile yerleşik nüfusun yaklaşık iki veya üç katına ulaşmaktadır.

Şekil 8. İkincil konut alanları (Mısırlı,2018)

Çalışma Alanı ve Yakın Çevresi Korunan Alanlar Durumu

Çalışma alanı sınırları içerisinde; Gökçetepe Tabiat Parkı ve Bizans Kalesi (Arkeolojik sit alanı) olmak üzere iki adet koruma statüsünde olan alan bulunmaktadır.

Yerleşim yerinin yakınında yer alan Gökçetepe Tabiat Parkı, 1988 yılında Orman Bölge Müdürlüğü'nün teklifleri üzerine mesire yeri olarak ayrılmıştır. Alanın büyüklüğü 50 ha. dır. Alanın kuzeyi devlet ormanı olup, güneyi Saroz Körfezi'dir. Gününbirlik alan kullanım kapasitesi 1150 kişi/gün olup, 230 adet piknik ünitesi, 142 adet binek araç, 11 adet ticari araç olmak üzere toplam 153 araçlık otopark yeri planlanmıştır. Kamp alanının kullanım kapasitesi de 1140 kişi/gün olarak tespit edilmiştir (Şekil 9) (Anonim, 2018a). Gökçetepe Tabiat Parkı, 2010 yılında ihale yolu ile bir işletmeye kiralanmıştır. 2018 yılı içerisinde alt yapı ve bakım çalışmaları

yapılmıştır.

Şekil 9. Gökçetepe Tabiat Parkı ve Gökçetepe Sahili (Mısırlı,2018)

Sahil şeridinde Bizans Kalesi yer almaktadır. Günümüzde kalenin büyük çoğunluğu yıkılmış durumda olup, kalıntıları mevcuttur. Bu alan, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiş olup, korunmaktadır (Şekil 10).

Şekil 10. Gökçetepe Kalesi (Mısırlı,2018)

Çalışma Alanı ve Yakın Çevresi Sosyo-Ekonomik Durumu

Günümüzde Edirne İl Özel İdaresi'nin verilerine göre; köyde 118 hane bulunmakta ve 473 kişi yaşamaktadır (Anonim, 2018b). Köyde yerel ekonomi tarım ve hayvancılık ile sağlanmaktadır. Küçükbaş hayvancılığın giderek azaldığı köyde büyükbaş hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır (Şekil 11). Bunun yanı sıra arıcılık ile de uğraşıldığı tespit edilmiştir. Bireysel arazilerin yer aldığı tarım alanlarında tahıl ürünlerinin yetiştirilmesi de köy halkının geçim kaynakları arasında yer almaktadır.

Şekil 11. Hayvancılık faaliyetleri (Mısırlı,2018)

Çalışma Alanı ve Yakın Çevresi Odak Noktaları

Gökçetepe Köyü, Saroz sahil şeridi üzerinde yer almaktadır. Saroz sahil şeridi üzerinde alana

etki edebilecek önemli yazlık yerleşim alanlarından olan Enez, Erikli, Yaylaköy, Sultaniçe, Büyükevren, Mecidiye bulunmaktadır. Buna göre, Çalışma alanı ve yakın çevresi odak noktaları analizi çerçevesinde 5 km'lik zonlar çizilmiştir. Bu kapsamda; Gökçetepe Köyü'ne kuş uçuşu mesafede 5 ile 10 km zon arasında

Mecidiye, 10-15 km zon arasında Erikli, 15-20 km zon arasında Yaylaköy, 30-35 km zon arasında Büyükevren, 35-40 km km zon arasında Sultaniçe, 40-45 km km zon arasında ise Enez yerleşimleri yer almaktadır (Şekil 12).

Şekil 12. Gökçetepe Köyü odak noktaları (Orijinal)

Çalışma Alanına İlişkin Doğal, Yapay ve Sosyo-Kültürel Kimlik Kartlarının Oluşturulması

Çalışma çerçevesinde oluşturulan kimlik kartları; literatürlerden elde edilen veriler, ilgili kuruluşlardan elde edilen harita ve raporlar, yerel halk ile yapılan görüşmeler, arazi gezileri sırasında elde edilen görsel materyal ve analizlerden yararlanılarak oluşturulmuştur. Peyzaj kimlik özellikleri doğal, yapay ve sosyo-kültürel kimlik bileşenleri olmak üzere 3 ana başlık altında incelenmektedir.

Gökçetepe Köyü'ne ait doğal kimlik bileşenleri incelendiğinde köyün tepe üzerinde kurulduğu

ve aynı zamanda denize kıyısı olduğu belirlenmiştir. Yarı kurak bir iklime sahiptir. Yer altı suları mevcut olup, köy içerisinde 2 adet köy çeşmesi bulunmaktadır. Bitki örtüsü karışık orman vejetasyonuna sahip kitle veya tekil ağaç ve çalılardan oluşmaktadır. Doğal yaban yaşam alanları da mevcuttur (Tablo 1).

Yapay kimlik bileşenleri incelendiğinde; köyün toplu/kompakt bir yapıda kurulduğu görülmektedir. Kademeli bir yerleşim de gözlenmektedir. Konutların ağırlıklı olduğu köyde tarihi Rum konutları ve arkeolojik kalıntıların yer aldığı Bizans Kalesi bulunmaktadır.

Tablo 1. Gökçetepe Köyü doğal kimlik bileşenleri (Erdem 2012' den düzenlenerek)

PEYZAJ KİMLİK ÖZELLİKLERİNİ DEĞERLENDİRME MATRİSİ																																											
YERLEŞİM ADI		GÖKÇETEPE										TARİH: 30 Mart 2018																															
COĞRAFİ KONUM		40°39'49.81"K 26°37'53.59"D																																									
BÖLGE		MARMARA										TARİHİ GEÇMİŞİ: Eski adı "Maris" olarak bilinen Gökçetepe Köyü, 1923 yılında yaşanan "Nüfus Mübadelesi" sonucu, Rum halkın yerine Türklerin yerleştirilmesi ile kurulmuştur.																															
HANE SAYISI / NÜFUS		118 / 473																																									
MERKEZE UZAKLIK		135 km (EDİRNE)																																									
İLÇEYE UZAKLIK		25 km (KEŞAN)																																									
DOĞAL KİMLİK BİLEŞENLERİ																																											
TOPOGRAFYA					SU YÜZEYLERİ					SU KAYNAKLARI			BİTKİ ÖRTÜSÜ							YABAN YAŞAMI		İKLİM																					
Z O B	DAĞ	VADI	OVA	YAMAÇ	TEPE	KIYI	FALEZ	DENİZ	GÖL	AKARSU	DERE	KURU DERE	ÇAY	HALIÇ	LAGÜN	DELTA	SELALE	SU HAVZASI	YERALTI SULARI	THERMAL KAYNAK	SU AKIŞ HATTI	FORMASYON				TİP			NADİR TÜRLER	DOĞAL YAŞAM ALANI	YOK OLMUŞ TÜRLER	ÇOK NEMLİ	NEMLİ	YARI NEMLİ	YARI KURAK	KURAK	ÇOK KURAK						
																						AĞAÇ		ÇALI		YÜZEY		KARIŞIK ORMAN										İBRELİ ORMAN	YAPRAKLI ORMAN	MAKİ	STEP	GALERİ ORMANI	SU KENARI VEJ.
																						KİTLE	GRUP	TEK	KİTLE	GRUP	TEK																
Z																																											
O						X	X												X																			X					
B			X																		X																						

YERLEŞİMİN PEYZAJ KARAKTERİNİN DOĞAL KİMLİK BİLEŞENLERİ ÇERÇEVESİNDE BASKIN-ORTA-ZAYIF DERECESİNE GÖRE SIRALAMASI		
BASKIN	TOPOGRAFYA	TEPE
BASKIN	BİTKİ ÖRTÜSÜ	FORMASYON-AĞAÇ-KİTLE
BASKIN	BİTKİ ÖRTÜSÜ	TİP-KARIŞIK ORMAN
BASKIN	YABAN YAŞAMI	DOĞAL YAŞAM ALANI
ORTA	TOPOGRAFYA	KIYI
ORTA	SU YÜZEYLERİ	DENİZ
ORTA	SU KAYNAKLARI	YERALTI SULARI
ORTA	BİTKİ ÖRTÜSÜ	FORMASYON-ÇALI-GRUP
ORTA	BİTKİ ÖRTÜSÜ	FORMASYON-YÜZEY-BİTKİSEL
ORTA	BİTKİ ÖRTÜSÜ	TİP-SU KENARI VEJ.
ORTA	İKLİM	YARI KURAK
ZAYIF	BİTKİ ÖRTÜSÜ	FORMASYON-AĞAÇ-TEK
ZAYIF	BİTKİ ÖRTÜSÜ	FORMASYON-ÇALI-TEK

Yapılara eklenti olarak ahır ve samanlıkların yer aldığı görülmektedir. Yapı malzemesi olarak taş ve beton kullanılmıştır. Taş örme duvarlar yapıların cephe karakterlerini ilgi çekici kılmaktadır. Yapılar bahçeler ile kurgulanmıştır. Bahçeler ise sokak ve meydanlar ile birleşmektedir.

Bahçe duvarları genellikle taş malzeme ile örülmüştür. Sokaklar dar, kıvrımlı ve eğimlidir. Tahıl üretimi, hayvancılık ve yaz döneminde görülen turizm ekonomik hayatı şekillendirmiştir. Köye genel ulaşım asfalt ve stabilize yollar ile sağlanmaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Gökçetepe Köyü yapay kimlik bileşenleri (Erdem 2012' den düzenlenerek)

YAPAY KİMLİK BİLEŞENLERİ																																																		
YERLEŞİMİN FİZİKSEL YAPISI					ÜRETİM PEYZAJI					MİMARİ KARAKTER YAPI TİPİ					MİMARİ KARAKTER FİZİKSEL BİÇİMLENİŞ																																			
															TEK YAPI			YAPI VE EKLENTİSİ		YAPI GRUBU																														
TOPLU/KOMPAKT	DAĞINIK	PARÇALI	LİNEER	DAİRESEL	SEYREK	VILDIZ	ORMAN KÖYÜ	MADEN KÖYÜ	BOSTAN KÖYÜ	ÇELTİK KÖYÜ	TAHİL KÖYÜ	PAMUKÇU KÖYÜ	BAĞ KÖYÜ	BALIKCI KÖYÜ	SERACI KÖYLER	HAYVANCILIK	TURİSTİK KÖY	ZANAATKAR KÖYLER	KONUT	DİNİ YAPI	TARİHİ YAPI	ÇİFTLİK YAPILARI	ANITSAL YAPI	ARKEOLOJİK KALINTI	ENDÜSTRİYEL YAPILAR	YÜKSEKLİK	KAPI - PENCERE	CEPHE KARAKTERİ	ÇATI TİPİ	ÇIKMA - GİRİNTİ	SACAĞ	PARAPET	CEPHE SÜSLERİ	TERAS	MERDİVEN	AHIR	AMBAR	SAMANLIK	AVLU	BAHÇE	DUVAR									
Z																	X				X			X																										
O																																																		
B	X										X					X		X										X								X														

MİMARİ KARAKTER ARAZI İLE OLAN İLİŞKİ		MİMARİ KARAKTER YAPI MALZEMESİ		DIŞ MEKAN KURGUSU BİLEŞENLER		DIŞ MEKAN KURGUSU SOKAK		DIŞ MEKAN KURGUSU PEYZAJ ELEMENLARI		ULAŞIM / İLETİŞİM																																												
KADEMELENME	ARKADAN GÖMME	ARKADAN DOLGU	ARKADAN KÖPRÜ	ÖN DEN DOLGU	ÖNDE KOLON	TAŞ	AHŞAP	TUĞLA	KİREMİT	BETON	ALÜMİNYUM	KERPIÇ	MEYDAN	SOKAK	BAHÇE	AVLU	PARK	PAZAR YERİ	ÇAY BAHÇESİ	MEZARLIK	DAR - KIVIRIMLI	DÜZ - DEVAMLILIK	BİTKİLENDİRİLMİŞ	KUŞATILMIŞ	EĞİMLİ	BASAMAKLI	ÇİT	HENDEK	SARNIÇ	ÇEŞME	DEĞİRMEN	KANAL	DUVARLAR	KÖPRÜ	AYDINLATMA	İSARETLER	ASEFALT YOL	STABİLİZE YOL	TOPRAK YOL	PATİKA	TREN HATTI	İSKELE												
Z													X																																									
O						X								X																																								
B	X									X				X							X																																	

KÜLTÜREL BİTKİ DOKUSU				ÇEVRE KONTROL ÖNLEMLERİ										
ACIKLIK	KAPALI ALANLAR	AĞAÇ VE ÇALI DİZİLERİ	AĞAÇ	TEK AĞAÇ	AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMASI	TEL ÖRGÜ	TERASLAMALAR	KAYA ÖRTÜSÜ	ISLAH ÇALIŞMASI	MADEN OCAKLARININ İSLAHI	SU YÜZEYLERİNİN İSLAHI	GÜRÜLTÜ PERDESİ	TOZ PERDESİ	RÜZGAR PERDESİ
MERA	TARIMSAL YÜZEYLER	KORU	MEYVE BAHÇESİ	ZEYTİNLİKLER	BAĞ	BALTALIK ORMAN	BORDÜRLER	ÇİTLER	RÜZGAR PERDELERİ	AĞAÇ KÜMELERİ				
Z											X			
O														
B	X													

YERLEŞİMİN PEYZAJ KARAKTERİNİN YAPAY KİMLİK BİLEŞENLERİ ÇERÇEVESİNDE BASKIN-ORTA-ZAYIF DERECESİNDE GÖRE SIRALAMASI		
BASKIN	YERLEŞİMİN FİZİKSEL YAPISI	TOPLU/KOMPAKT
BASKIN	ÜRETİM PEYZAJI	TAHİL KÖYÜ
BASKIN	ÜRETİM PEYZAJI	HAYVANCILIK
BASKIN	MİM. KARAKTER_YAPI TİPİ	KONUT
BASKIN	MİM. KARAKTER_FİZİKSEL BİÇİM	TEK YAPI-CEPHE KARAKTERİ
BASKIN	MİM. KARAKTER_FİZİKSEL BİÇİM	YAPI VE EKLENTİSİ-AHIR
BASKIN	MİM. KARAKTER_FİZİKSEL BİÇİM	YAPI GRUBU-BAHÇE
BASKIN	MİM. KARAKTER_ARAZI İLİŞKİSİ	KADEMELENME
BASKIN	MİM. KARAKTER_YAPI MLZ.	BETON
BASKIN	DIŞ MEKAN KURGUSU_BİLEŞEN	BAHÇE
BASKIN	DIŞ MEKAN KURGUSU_SOKAK	DAR-KIVIRIMLI
BASKIN	DIŞ MEKAN KURGUSU_PEYZAJ E.	DUVARLAR
BASKIN	ULAŞIM / İLETİŞİM	STABİLİZE YOL
ORTA	MİM. KARAKTER_FİZİKSEL BİÇİM	YAPI VE EKLENTİSİ-SAMANLIK
ORTA	MİM. KARAKTER_YAPI MLZ.	TAŞ
ORTA	DIŞ MEKAN KURGUSU_BİLEŞEN	SOKAK
ORTA	DIŞ MEKAN KURGUSU_SOKAK	EĞİMLİ
ORTA	DIŞ MEKAN KURGUSU_PEYZAJ E.	ÇEŞME
ZAYIF	ÜRETİM PEYZAJI	TURİSTİK KÖY
ZAYIF	MİM. KARAKTER_YAPI TİPİ	TARİHİ YAPI
ZAYIF	MİM. KARAKTER_YAPI TİPİ	ARKEOLOJİK KALINTI
ZAYIF	DIŞ MEKAN KURGUSU_BİLEŞEN	MEYDAN
ZAYIF	ULAŞIM / İLETİŞİM	ASFALT YOL

Köyün tarihi geçmişi Rumlara kadar dayanmakta olduğu için göçmen köyü olarak adlandırılmaktadır. Bireysel ölçekli araziler sosyo-ekonomik durumu belirlemektedir. Tabiat parkı ve arkeolojik sit alanı bulunmaktadır. Köy içerisinde komşuluk ilişkileri ve yardımlaşma duygusu gelişmiştir (Tablo 3).

Çalışma Alanına İlişkin Swot Analizi

Alanda, geleneksel köy yerleşim dokusu halen korunmaya devam etmektedir, genellikle 1 ve 2 katlı yapılar yer almaktadır. Yerleşim yeri denize kıyısı olan bir noktadadır. Köyün aynı zamanda Edirne'nin yaz turizmi açısından önemli potansiyeller barındıran Saroz Körfezi'ne kıyısı bulunmakta, plajları yer almaktadır. Yerleşim alanı deniz manzarasına hâkim bir yöneliş ile kurulmuştur. Doğal bitki varlığı yoğun ve korunmuştur. Tarım ve hayvancılık Gökçetepe Köyünün başlıca geçim kaynağıdır.

Alanın bir bölümünde Gökçetepe Tabiat Parkı bulunmaktadır. Korunan Alanlar statüsü içerisinde Arkeolojik Sit Alanı olan Bizans Kalesi yer almaktadır. Turizme yönelik günü birlik veya uzun süreli kamp alanları bulunmaktadır. Köy halkı yardımsever ve aynı zamanda turizme karşı olumlu yaklaşımlar sergilemektedirler.

Olumlu yönlerinin yanı sıra alanda olumsuz etki yaratan özellikler de yer almaktadır. Korunan yerleşim dokusu içerisinde betonarme yapı malzemesi baskın durumdadır. Geçim kaynaklarının sınırlı olması sebebi ile köy dışı göç vermektedir. Yerel ürünlere ilişkin pazar olanakları yetersizdir. Ulaşım zor aynı zamanda köyün tanınırlığı eksik kalmıştır. Arkeolojik Sit Alanı içerisinde yer alan Bizans Kalesi bakımsız ve kendi haline terk edilmiştir (Tablo 4).

Tablo 3. Gökçetepe Köyü sosyo-kültürel kimlik bileşenleri (Erdem 2012' den düzenlenerek)

SOSYO-KÜLTÜREL KİMLİK BİLEŞENLERİ																																			
	YEREL EKONOMİK YAPI					ETNİK-DİN-KÖKEN				GELENEKSEL YAPI				YÖNETİM POLİTİKALARI			ARAZİ YÖNETİMİ		SOSYAL YAPI																
	TARIM	ORMANCILIK	BALIKÇILIK	MADENCİLİK	HAYVANCILIK	TURİZM	EL-SANATLARI	OSMANLI KÖYÜ	ALEVİ KÖYÜ	TÜRKMEN KÖYÜ	YÖRÜK KÖYÜ	GÖÇMEN KÖYÜ	FESTİVALER	BAYRAMLAR	ŞENLİKLER	YEREL HALK OYUNLARI	YÖRESEL KIYAFETLER	BESLENME ALIŞKANLIKLARI	GELENEKLER	YASAL HÜKÜMLER	DEVLET POLİTİKASI	YEREL YÖNETİM POLİTİKASI	SİT ALANI	KORUMA PLANLARI	YATIRIM PLANLARI	BİREYSEL ÖLÇEKLİ ARAZİLER	ARAZİ ORTAKLIĞI	PARSELASYON SİSTEMİ	KOMŞULUK İLİŞKİLERİ	YARDIMLAŞMA	SEÇKİLER GRUBU	AİLE YAPISI			
Z						X																													
O													X								X														
B	X				X						X															X			X	X					

YERLEŞİMİN PEYZAJ KARAKTERİNİN SOSYO-KÜLTÜREL KİMLİK BİLEŞENLERİ ÇERÇEVESİNDE BASKIN-ORTA-ZAYIF DERECESİNE GÖRE SIRALAMASI		
BASKIN	YEREL EKONOMİK YAPI	TARIM
BASKIN	YEREL EKONOMİK YAPI	HAYVANCILIK
BASKIN	ETNİK-DİN-KÖKEN	GÖÇMEN KÖYÜ
BASKIN	ARAZİ YÖNETİMİ	BİREYSEL ÖLÇEKLİ ARAZİLER
BASKIN	SOSYAL YAPI	KOMŞULUK İLİŞKİLERİ
BASKIN	SOSYAL YAPI	YARDIMLAŞMA
ORTA	GELENEKSEL YAPI	BAYRAMLAŞMA
ORTA	YÖNETİM POLİTİKALARI	YEREL YÖNETİM POLİTİKALARI
ZAYIF	YEREL EKONOMİK YAPI	TURİZM
ZAYIF	YÖNETİM POLİTİKALARI	SİT ALANI

Tablo 4. Gökçetepe Köyü'ne ait güçlü ve zayıf yönler

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
Geleneksel yerleşim dokusunun korunmuş olması	Yerleşim dokusu içerisinde betonarme yapı malzemesinin baskın olması
Denizin varlığı	Dışa göç vermesi
Saroz Körfezi'ne kıyısı olması ve plajları	Arkeolojik Sit Alanı içerisinde yer alan kalenin bakımsız ve kendi haline bırakılması
Yerleşim alanının manzara yönüne sahip olması	Turizme yönelik köy halkının bilinç eksikliği
Yoğun bitki varlığı	Ürün pazarının az olması
Hayvancılık ve tarımın baskın olması	Kooperatif gibi yerel işletmelerin az olması
Alanın bir bölümünün tabiat parkı statüsünde yer alması	Ulaşımın zor olması
Alanın bir bölümünün korunan alanlar (Arkeolojik Sit) statüsünde yer alması	
Turizm amaçlı belirli alanların kullanılması	Alan tanınırlığının az olması
Köy halkının konuksever ve turizme karşı olumlu yaklaşımları	

Köy halkının turizme olan ilgisi, doğa turizminin gerçekleştirilebileceği kamp alanları ve gezi rotalarının oluşturulması, kültür turizminin yapılabileceği Arkeolojik sit alanın varlığı, köyün yakın çevresinde güçlü turizm rotalarının yer alması, organik tarım yapılabilecek tarım arazilerinin varlığı, hayvansal gıda ürünleri işlemesine yönelik kurulabilecek kooperatif ve dernek gibi oluşumlara ilgi duyulması köyün gelişimine katkı sağlayacak fırsatlar olarak görülmektedir.

Fırsatların yanı sıra turizme yoğun ilgi gösterilmesi, dışa göç verilmesi, yaz aylarında taşıma kapasitesinde meydana gelen artışlar, turizme yönelik köy halkının bilinç eksikliği, yakın çevrede güçlü turizm rotalarının yer alması da gelişim açısından köyü tehdit eden unsurlar olarak görülmektedir (Tablo 5).

Tablo 5. Gökçetepe Köyü'ne ait fırsat ve tehditler

FIRSATLAR	TEHDİTLER
Turizme karşı olan ilgi	Turizme yoğun ilgi gösterilmesi
Doğa turizminin gerçekleştirilebileceği kamp alanları ve gezi rotalarının oluşturulması	Dışa göç vermesi
Kültür turizminin yapılabileceği Arkeolojik sit alanın varlığı	Taşıma kapasitesindeki artış
Yakın çevrede güçlü turizm rotalarının yer alması	Turizme yönelik köy halkının bilinç eksikliği
Organik tarımın oluşturulma imkânı	
Hayvansal gıda ürünleri işlemesine yönelik kurulabilecek kooperatif ve dernek gibi oluşumlara ilgi	Yakın çevrede güçlü turizm rotalarının yer alması

4.Sonuç ve Öneriler

Çalışma kapsamında elde edilen bulgular çerçevesinde; Gökçetepe Köyü'nün özgün peyzaj kimliklerinin tespiti ile kırsal kalkınma odaklı stratejiler geliştirilmiştir. Stratejiler kapsamında, Gökçetepe Köyü'nün kırsal kalkınma odaklı gelişimine yönelik hedefler ortaya konmuştur. Stratejiler, eğitim, planlama/tasarım, tanıtım ve pazarlama olmak üzere 4 ana başlık altında geliştirilmiş olup, 10 maddeden oluşturulmuştur. Ayrıca geliştirilen her stratejinin gerçekleştirilmesinden sorumlu kurum ve kuruluşlar da tanımlanmıştır. (Tablo 6).

Çalışmada; yöntem dâhilinde izlenen adımlar ve elde edilen bulgular örnek olarak seçilen alanın bölgesel anlamda kalkınmasını sağlanacaktır. Geliştirilen stratejiler ile hayvancılık, ormancılık, balıkçılık, kırsal el sanatları, geleneksel mimari doku, yerel mutfak, yaşam kültürü ve doğal değerleri esas alan özgün kimlik değerlerinin birbirleri ile ilişkilendirilerek ele alınması, kalkınmanın bütüncül olmasını sağlayacaktır.

Tablo 6. Gökçetepe Köyü gelişim stratejileri (Orijinal)

	Strateji No	Gelişim Stratejileri	Sorumlu Kuruluşlar
Eğitim	Strateji 1	Yerel halkın geçim kaynağı olan çiftçilik, hayvancılık ve turizm ile ilgili rehberlik, konukseverlik, hizmet sektörü, sunum ve pazarlama konularında bilinçlendirme ve farkındalık eğitimlerinin verilmesi	Edirne Valiliği Üniversiteler Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı
	Strateji 2	Tarımsal turizm, kültür turizmi ve doğa turizmi türlerinin bütünsel bir şekilde alana entegre ederek turizm gelişim alanlarının planlanması	Edirne Valiliği Edirne Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Edirne Gıda Tarım ve Hayvancılık İl ve Keşan İlçe Müdürlüğü
Planlama ve Tasarım	Strateji 3	Tarımsal turizm, kültür turizmi ve doğa turizmi gelişim alanlarının turizm amaçlı master planlarla entegre edilmesini sağlamak. Bu amaçla uzun dönemli amaç, hedef ve stratejilerin belirlenmesi	Edirne Çevre ve Şehircilik İl ve Keşan İlçe Müdürlüğü Edirne Belediyesi ve Keşan İlçe Belediyesi Keşan Kaymakamlığı Üniversiteler Gökçetepe Köy Muhtarlığı
	Strateji 4	Farklı turizm türlerinin birlikte yer aldığı tematik yürüyüş güzergahlarının planlanması ve tasarlanması. Bu amaçla yörenin doğal bitki dokusunun tanıtılması, korunması ve geliştirilmesi çerçevesinde flora turizmüne yönelik, tarımsal ürün ve işletmelerin yer aldığı alanların tanıtımı çerçevesinde tarımsal turizme yönelik ve geleneksel yaşam ve sivil mimarinin yansıtıldığı güzergahların planlanması ve tasarlanması	Edirne Valiliği Edirne Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Üniversiteler Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı
	Strateji 5	Geleneksel mimari yaşantının devam ettirilmesi, yeni yapıların geleneksel yapılaşma kültürü göz önüne alınarak tasarlanması	Edirne Valiliği Üniversiteler Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı
Tanıtım	Strateji 6	Geleneksel yaşam tarzını yansıtan el sanatları, yemek ve yöresel ürünlerin turizm amaçlı kullanımı. Bu amaçla; yöresel karakterin görsel materyallerle zenginleştirilerek cd, broşür, kitapçık gibi çeşitli yayın araçları ile kişilere tanıtımının sağlanması	Edirne Valiliği Edirne Anıtlar Kurulu Edirne Kültür ve Turizm Bakanlığı Üniversiteler Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı
	Strateji 7	Geleneksel sivil mimari yapının turizm amaçlı kullanımının sağlanması. Bu amaçla, yerel dokunun pansiyon, butik otel, sanat atölyesi, satış birimi gibi farklı amaçlarla kullanımının sağlanması	Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı

	Strateji 8	Kentsel donatı elemanlarında (işaret levhası, çöp kutusu, aydınlatma elemanı, oturma elemanı) yöresel ürünlere ilişkin logo, resim gibi tanıtıcı bilgilerin yer alması	Edirne Valiliği Üniversiteler Keşan Kaymakamlığı Keşan Belediyesi Gökçetepe Köy Muhtarlığı
Pazarlama	Strateji 9	Yöresel ürünlerin satışına yönelik yerel pazarların kurulması, yol kenarı stantlarının oluşturulması	Edirne Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Keşan Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü Gökçetepe Köy Muhtarlığı
	Strateji 10	Pazarlama olanaklarının artırılması için kooperatif, dernek gibi yerel işletmelerin kurulması ve teşvik edilmesi	Edirne Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Edirne Belediyesi Keşan Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü Gökçetepe Köy Muhtarlığı

Kaynaklar

- Anonim. (2000). Devlet Planlama Teşkilatı, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Kırsal Kalkınma Özel İhtisas Komisyonu Raporu. Ankara.
- Anonim. (2006).Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi. [http://kkp.tarim.gov.tr/sp/Ulusal_kirsal_kalkinma_strat_ejisi%20\(2007-2013\).pdf](http://kkp.tarim.gov.tr/sp/Ulusal_kirsal_kalkinma_strat_ejisi%20(2007-2013).pdf) [Erişim tarihi 15 Nisan 2018]
- Anonim. (2018a). Gökçetepe Tabiat Parkı, T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı 1. Bölge Müdürlüğü Edirne Şube Müdürlüğü. http://edirne.ormansu.gov.tr/Edirne/AnaSayfa/TabiatP_arklar/gokcetepe.aspx?sflang=tr [Erişim tarihi 25 Mart 2018]
- Anonim. (2018b).Köy Bilgi Sistemi Gökçetepe Köyü, Edirne İl Özel İdaresi. <http://idare22.net/kbs/ke%C5%9Fan/gokcetepe.html> [Erişim tarihi 03 Nisan 2018]
- Benliay, A., Soydan, O. ve Kayku M. (2015). Aspendos-Sillyon- Perge Bisiklet Güzergahı Örneğinde Peyzaj Görsel Kalitesi ve Peyzaj Özelliklerinin Değerlendirilmesi. Artium Dergisi, 3(1), 48-64
- Çetinkaya, G. ve Uzun, O. (2014). Peyzaj Planlama. İstanbul,: Birsen Yayınevi.
- Demirel, Ö. (2009). Ülke Mekansal Planlaması İçinde Ekolojik Ağırlıklı Disiplin Olma Yönünde Bir Misyona Taşıyan Peyzaj Mimarlığı Mesleği'nin Yeri ve Üzerine Düşen ya da Yapması Gerekenler. Peyzaj Mimarlığı Akademik İşbirliği Toplantısı (PEMAT), Ankara, s.19
- Ellis, F. and Biggs, S. (2001). Evolving Themes in Rural Development 1950s-2000s. Development Policy Review, 19(4), 437-448
- Erdem, M. (2012). Kırsal Yerleşim Peyzaj Kimlik Özelliklerinin Tespiti, Korunması ve Geliştirilmesine Yönelik Değerlendirme Matrisi Örneği. Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı.
- Gülçubuk, B., Yıldırak, N., Kızılaslan, N., Özer, D., Kan, M. ve Kepoğlu, A. (2010). Kırsal Kalkınma Yaklaşımları Ve Politika Değişimleri. Türkiye Ziraat Mühendisliği VII. Teknik Kongresi, 11-15 Ocak 2010, Ankara, 1227-1243
- Gülçubuk, B., Yıldırak, N., Kızılaslan, N., Özer, D., Kan, M., Kepoğlu ve A. (2018). Kırsal Kalkınma Yaklaşımları ve Politika Değişimleri. http://www.zmo.org.tr/resimler/ekler/e443d6819ae22b2_ek.pdf [Erişim tarihi 09 Mayıs 2018]
- İyimaya, O. (2013). Kırsal Yerleşme Planlanmasında Ülke Örnekleri. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kırsal Alan Planlanması Tartışmaları 1999-2009 Yayını, İstanbul, 21-23
- Kiper, T. ve Arslan, M. (2007). Safranbolu-Yörükköyü Tarımsal Turizm Potansiyelinin Kırsal Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, A(2), 145-158
- Köse, Y. ve Şahin, Ş. (2017). Bir Kırsal Yerleşim Olarak Evciler Mahallesi Peyzaj Özellikleri. Ankara Araştırmaları Dergisi, 5(2), 257-272
- Kut Görgün, E. ve Yörür, N. (2018). Kırsal Yerleşmelerde Özgün Dokunun Korunmasında Bir Araç Olarak Köy Tasarım Rehberleri: Ödemiş Bademli Örneği. TÜBA-KED, 17, 25-47
- Mısırlı, N. (2018).Kişisel Fotoğraf Arşivi
- Özcan, K. ve Akci, A. (2016). Kırsal Kalkınma İçin Model Önerisi: Köy Kümeleri. TEAD, 2(1), 1-11
- Selvi, N. (2018). Gökçetepe Köyü Tarihi. Sözlü Görüşme
- Tolunay, A. ve Akyol, A. (2006). Kalkınma ve Kırsal Kalkınma: Temel Kavramlar ve Tanımlar. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, A(2), 116-127
- Ulu, A. ve Karakoç, İ. (2004). Kentsel Değişimin Kent Kimliğine Etkisi. Planlama Dergisi, 3(29), 59-66
- Yenigül, S.B. (2017). Kırsal Kalkınma Politikalarında Yeni Yaklaşımlar ve Bu Yaklaşımların Türkiye'nin Kırsal Kalkınma Politikalarına Etkisi. Planlama Dergisi, 27(1), 16-25